

Name of Program: M.com																
Number of courses(Subjects) - 19																
Targeted Graduate Attributes - Disciplinary Knowledge, Critical Thinking, Problem Solving, Analytical Reasoning, Teamwork, Moral and Ethical Awareness																
Program Outcomes																
PO1	M. com degree is one of the most sought after carrier oriented professional program at the master level.															
PO2	On successful completion of a master degree student will gain basic knowledge about all subject in M.com.															
PO3	Students would be able to demonstrate the ability to identify a business problems after M.com degree.															
PO4	The main objective of this programme is to train the student to develop conceptual, applied and skills of financial statement															
PO5	Prepare the students to apply statistical method and proficient use of tool for modeling and analysis of business data.															
PO6	Students would be able to handling business problems with the conceptual requirement ,interpretation and skills of financial management															
PO7	Facilitate the student to apply capital budgeting techniques for investment decisions.															
PO8	To Develop students knowledge about the law and regulations and role of commercial govt. and centralbanks in controlling money.															
PO9	Clear the concept of students about risk management in financial sector.															
PO10	Making a solution by strictly following all the ethic and rules of cyber law and intellectual property right.															
PO11	Blend analytical, logical and managerial skill with the technical aspects to resolve real world issues.															
PO12	Provides guidance to students knowledge of career opportunities in corporate field.															
Program Matrix																
Name of Program M.com																
(Low Correlation = L/1; Moderate Correlation = M/2; High Correlation = H/3)																
Course Outcomes (COs)		Program Outcomes (POs)														
		Domain Specific(PSO)					Domain Independent (PO)									
C-11	Advanced Financial Accounting	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	The student will be able to understand the accounting standard backgroup and valuation of share method which is used by Company.	H					M					H				

 Off. Principal
 Dr. Parulata Deshmukh Arts &
 Com. (Evening) College, Nagpur

[illegible]

[illegible]

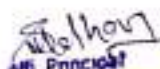
CO1	Student will be able to know the Cooperative Movement in India: Origin, Development & Progress. Role of Cooperative Movement in Social Economic Development	H					H					H				
CO2	Students will be able to know the Cooperative Credit Institution in India	L					M					M				
CO3	Students will be able to understand the Cooperative Agricultural Production & Marketing in India.	M					H					H				
CO4	Students will know the Challenges & Opportunities before Cooperatives under Globalization	H					H					H				
C-24	Human Resource Management															
CO1	students will know the Nature Concept and Significance of Human Resource in the organization	M					H					H				
CO2	students will be able to know the Recruitment and selection	H					H					H				
CO3	Students who undertake this programme will Demonstrate competence in development and problem-solving in the area of Promotions and Transfers	H					H					M				
CO4	Students will understand the Principles and objectives of wage and salary administration employee compensation, rewards, incentives and fringe benefits. Wage level and wage structure	M					L					H				
CC31	Advanced Management Accounting															
CO1	To enhance the abilities of learners to develop the concept of management accounting and its significance in the business.	M					M					H				
CO2	To enhance the abilities of learners to analyze the financial statements.	M					M					M				
CO3	To enable the learners to understand, develop and apply the techniques of management accounting in financial decision making in business corporates	H					H					M				

CO4	To develop the learners to establish the interface between management Accounting Standards and the various elements of financial statement.	M					M					M				
C32	Statistical Techniques															
CO1	Understand the basic knowledge on data collection and various statistical elementary tools	M					M					L				
CO2	Have the critical thinking in the theory of probability and its applications in real life problems	H					M					M				
CO3	Find the inter-relation between two or more phenomena with the help of curve fitting and correlation-regression analysis.	M					M					M				
CO4	Understand the basic components of sampling and have the knowledge on exact sampling distributions which are essential for estimating and testing hypothetical statement	M					M					M				
F33	Computer Application in Commerce															
CO1	Understand the basics of computer systems and its components.	H					M					M				
CO2	Understand and apply the basic concepts of a word processing package.	H					H					M				
CO3	Understand and apply the basic concepts of electronic spreadsheet software.	M					M					H				
CO4	Understand and apply the basic concepts of database management system.	M					M					M				
F33	Direct Tax															
CO1	Understand concepts and importance of direct tax	M					M					M				
CO2	Understanding the status of persons and industries	M					M					M				
CO3	Classification of allowances and calculation of income from salaries	M					M					L				

[illegible]

CO1	To impart students with the knowledge of fundamentals of Company Law and provisions of the Companies Act of 2013.	M				H				H				
CO2	To apprise the students of new concepts involving in company law regime.	M				M				M				
CO3	To acquaint the students with the duties and responsibilities of Key Managerial Personnel.	M				M				H				
CO4	To make aware the students about rules and regulation about appointment, resignation, removal of auditors, directors of the govt. And private ltd. companies.	M				M				H				
E44	E-Commerce													
CO1	Students identify the component parts of e-commerce Identify the benefits of selling online	H				H				M				
CO2	students will learn about IT act 2000 and cyber crime	M				M				H				
CO3	Know how to optimise and stay safe when selling online and pay system	H				M				M				
CO4	students understand the outline strategy for E-Commerce application in various industries.	M				M				M				
F43	Operation Research													
CO1	Solve linear programming problems using appropriate techniques and optimization solvers, interpret the results obtained	H				H				H				
CO2	Determine optimal strategy for Minimization of Cost of shipping of products from source to Destination/ Maximization of profits of shipping products using various methods, Finding initial basic feasible and optimal solution of the Transportation Problems	H				H				M				

C03	Optimize the allocation of resources to Demand points in the best possible way using various techniques and minimize the cost or time of completion of number of jobs by number of persons.	M					M					M				
C04	Formulate Network models for service and manufacturing systems, and apply operations research techniques and algorithms to solve these Network problems.	M					H					H				
F43	Indirect Tax															
C01	Students will be able to acquire conceptual knowledge of Indirect Tax.	M					M					M				
C02	Students will be able to Identify and analyze the procedural aspects under different applicable statutes related to indirect taxation.	H					H					M				
C03	Students Understand the concept of various types of GST (CGST, SCST, IGST, UTGST)	M					M					M				
C04	Students Understand the provisions and importance of service tax, professional tax, LBT and GST	H					M					M				
	Current trends and digital commerce-															
C01	Students Understand the concept and evolution of commerce and E-commerce.	H					H					H				
C02	Students will learn new innovations and new trends in digital commerce.	M					M					H				
C03	Students will able to get knowledge about recently changes in industry, business and entrepreneurship.	H					H					M				
C04	Student will get knowledge, uses, merits and demerits and awareness of various digitalise social media apps.	H					M					M				

 Dr. Panjabrao Doshi
 Dr. Panjabrao Doshi Arts & Comm. (Evening) College, Nagpur

Name of Program- Bachelor of Commerce (English)

Number of courses(Subjects) - 50

Program Outcomes	
PO1	Students learn the adjustments of all types of accounts, Production and various cost for all types of business units.
PO2	Student is able to apply micro and macro economic techniques.
PO3	Student will equipped with practical knowledge of various important marketing platforms.
PO4	Students learn to demonstrate the roles, skills and functions of management required for business.
PO5	Student is able to demonstrate an understanding the measures of central tendency and business mathematics
PO6	Student interprets the importance of Information Technology Enabled Services
PO7	Students will be able to learn all the banking services provided by bank and other financial institutions.
PO8	Student will able to explore skill development techniques
PO9	Students explore the legal aspects of business and gain basic conceptual knowledge of various law.
PO10	Student learn the concept of direct and indirect tax.
PO11	Student generates thereports by verification and reconciliation of books of accounts and various financial statements
PO12	Student understand the various government schemes and government initiatives for the start Ups and existing units.
PO13	Student will be able to learn and apply various languages in their communication related subject.

Program Matrix

(Low Correlation = L/1; Moderate Correlation = M/2; High Correlation = H/3)														
Course Outcomes (COs)		Program Outcomes (POs)												
		Domain Specific (PSO)				Domain Independent (PO)								
Code	Course Name -	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1T3	COMPULSORY ENGLISH													
CO1	Contextualizing the lessons with the contemporary social situations													H
CO2	Learn and understand the fact that with tenacity and ambition one can achieve what one wants in life													H
CO3	To make the students understand how emotional elements can be arisen through poems.													H
CO4	Writing skills will be improved by making the students learn different words and their use													H
1T4.1	Supplementary English	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	Able to learn listening skill with prescribed story													H
CO2	Able to learn how team work lead to success													H
CO3	Able to develop different aspects of emotional intelligence among students													H
CO4	Enhances assertive skill in different life therating situation													H
1T4.2	Hindi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	निबंध विधा का परिचय देना, लेखन कौशल का विकास करना।													H
CO2	हिंदी साहित्य की विविध विधाओं - कहानी, निबंध, व्यंग्य का परिचय, तथा साहित्य में रुचि निर्माण।													H
CO3	कविताओं के माध्यम से विद्यार्थियों में देशप्रेम, प्रकृति प्रेम जागृत करना।													H

(Signature)
Offi. Principal

Dr Panjabrao Deshmukh Arts & Comm. (Evening) College, Nagpur

[illegible]

[illegible]

[illegible]

2T4.1	Supplementary English	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	Story prescribed how to solve problems in real life													H
CO2	Able to learn how interview skill lead to success													H
CO3	Able to develop the adaptability skill													H
CO4	students able to learn how Non-verbal communication is important through prescribed story													H
2T4.2	Hindi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	निबंध लेखन कौशल का विकास, रुचि जागृत करना।													H
CO2	कहानी, व्यंग्य, निबंध, महापुरुष की जीवनी का परिचय, तथा साहित्य में रूचि निर्माण।													H
CO3	कविताओं के माध्यम से विचारधारा में देशप्रेम, प्रकृति प्रेम जागृत करना।													H
CO4	मुहावरों, लोकोक्तियों का भाषा में प्रयोग, व्याकरण के ज्ञान में वृद्धि करना।													H
2T4.2	Marathi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	लोकामध्ये व्यवसायाची आवड असणे आणि व्यवसायासाठी चांगले वातावरण असणे फायदेखीर आहे हे सोपे होणार नाही. आवडीयपणशिवय हे शक्य आहे.													H
CO2	माणसाची नैतिकता आणि चारित्र्य घडवणे ही शिक्षणाची महत्वाची तत्वे आहेत													H
CO3	छात्रांच्या पातळीपासून सर्वोच्च स्तरापर्यंत जीवाचा रेखांशाचा उतार हा एक व्यापकपणे स्वीकारलेला परंतु सुप्त गृहितक आहे. या अनुषंगाने शिक्षासोबतच मानवाताही पूजेचे स्थान दिले आहे													H
CO4	आढावा- डॉ.पंजाबराव देशमुख यांचे कार्य													H
CO5	मोरासोबतची दोघांची मैत्री आणि मोराचे पूर्ण चित्रण.													H
CO6	लेखकाने एक अशा लग्नाची कहाणी सांगितली आहे जी आर्थिक असमानतेमुळे 'रुपी' सोबत गेली नाही													H
CO7	संत एकनाथाना भारुडाच्या माध्यमातून केलेले समाजप्रबोधन													H
CO8	मंदेकरांचे तरुणांना समाज बदलण्याचे आव्हान.													H
CO9	वामन निंबाळकर यांनी त्यांच्या आईच्या स्मरणार्थ लिहिलेली कविता													H
CO10	पुतळ्यांचा टाहक अवस्था आणि जातीय गटांमध्ये विभागलेल्या पुतळ्यांचे वर्णन कवीने केले आहे.													H
CO11	उद्घोष-सामाजिक क्रांतीची घोषणा.													H
CO12	बजारा समाजातील लोकांसाठी													H
CO13	जनजागृतीचे कार्य.													H
CO14	वाक्प्रचारांचा वापर.													H
CO14	विविध माध्यमांसाठी जाहिरात कशी लिहावी आणि त्याचे महत्त्व													H
2T1	Statistics and Business mathematics	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	Student is able to understand the concept of frequency distribution by the way of table					H								
CO2	Student is able to compute the measure of central tendency					H								
CO3	Concept of dispersion, quartiles, deviation is learnt by the student.					M								
CO4	Student learns the concept of business mathematics.					M								
2T2	Business Economics II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

CO1	A relationship of cost and output in short and long run is grasped by the student		M			M									
CO2	Market structures are been studied by the student		M												
CO3	Student can explain the basic concept of macro economics.	M	H												
CO4	Student understand the caluclation of national income by given data		M							M					
2T5 A	Commercial services	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
CO1	Student can understand the concept of commercial service and its implication	M		M			M								
CO2	Student is conversant with the concept of Aviation and Hospitality service	M								M					
CO3	Student is able to understand the concpet of ITEs and its role.						H								
CO4	Student understand new innovative service relating to banking and insurance sector.						H		M						

[illegible]

[illegible]

[illegible]

4T4.2	Hindi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	निबंध लेखन कौशल का विकास, हिंदी साहित्य में रुचि जागृत करना।													H
CO2	हिंदी साहित्य की विविध विधाओं - कहानी, व्यंग्य, निबंध, एकांकी, आदि का परिचय तथा हिंदी साहित्य में रुचि विकसित करना।													H
CO3	कविताओं के माध्यम से विद्यार्थियों में देशप्रेम, प्रकृति प्रेम, नैतिक शिक्षा, सकारात्मक सोच जागृत करना।													H
CO4	संस्थाओं के सोक्षिप्तकरण, जीवन वृत्त, विद्यार्थियों को रोजगार भूतक ज्ञान प्रदान कर मार्गदर्शन करना।													H
4T4.2	Marathi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	विद्यामंदिर आणि गुरुत्वा आश्रम नामशेष झाला असून नवीन संस्थांचा तुटवडा आहे ही कल्पना कल्पक पद्धतीने मांडण्यात आली.													H
CO2	ग्रामीण जीवनाचे आणि विचारांचे विश्लेषण.													H
CO3	कौटुंबिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक जबाबदाऱ्या समजून घेऊन जीवन जगणे.													H
CO4	सुरिंदर आणि बिलका या दोन बात मैत्रिणींचे लेखकाचे चित्रण.													H
CO5	भगवान श्रीकृष्णाच्या विविध पैलूंचे दर्शन.													H
CO6	यमाजी भास्कर यांच्या आयुष्यात निर्माण झालेले घोटाळे विनोदी पद्धतीने चित्रित केले आहेत.													H
CO7	संत सेना न्हावी तर्फे पंढरपूर, आळंदीचे दर्शन.													H
CO8	ज्ञान आणि सिद्धीसाठी गणेशाची आराधना करा.													H
CO9	गीतरामायणातील राम वनवासाला जालो त्या भागाचे दर्शन.													H
CO10	कामगारांच्या घामाचे, रक्ताचे आणि अश्रूचे मोत होते तेव्हाच भांडवलशाहीचे दुष्ट चक्र संपते.													H
CO11	छत्रपतींच्या कार्यात जिजामातेचे मोठे योगदान आहे.													H
CO12	पक्षी आणि मानवी स्वभाव.													H
CO13	इंटरनेटवर मराठी भाषेचे महत्त्व.													H
CO14	इंग्रजी शब्दांची पूर्ण रूपे आणि मराठीत भाषांतर कसे करावे.													H
4T1	Financial Accounting III	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	It provides Banking companies regulation.							H						
CO2	The Student Will be able to carry out general insurance calculation and claim settlement.	M										H		
CO3	The student will be able to calculate and analyse the valuation of goodwill.	M										H		
CO4	Student will be able to prepare the statement and calculate liquidation of the company	M										H		
4T2	Skill Development	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	Understand Practice soft skills working with computers communicate with required clarity.				H									M
CO2	Demonstrate knowledge of concept principles of basic practical operations.				H				M					
CO3	Recognize comply safe working practices environment regulations.					M				H				
CO4	Develop proficiency skills in basic knowledge of organizations				H				M					M
4T3	Income Tax	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

CO1	Students will be able to identify the technical terms related to direct taxation.	M							M	H			
CO2	Students will be able to identify the technical terms related to direct taxation.	M							M	H			
CO3	Students will be able to understand the various benefits and deduction under chapter VI A of the income tax act 1961. Which will be reduced from the gross total income of the									H	M		
CO4	Students will be able to compute the net total income and the total tax liability of an individual assessee considering the income from all heads of income and the deduction under chapter VI A of income tax act									H	M		

4T4	Monetary Economics II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	Students will learn functions of commercial bank, role of commercial bank in developing economies, process of credit creation by commercial bank and limitation of commercial bank.	M						H						
CO2	In the monetary economics, students will learn various concepts of ATM, core Banking, Credit Cards, debit cards, e- purse, laser cards ECS and Electric fund transfer.	M		M				H						
CO3	Students will also learn the bank and customers relationship and services						M	H						
CO4	Students learn various concepts of central bank, SLR, CRR						M	H						
5T1	Financial Accounting IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	To understand the corporate restructuring as per Accounting standard 14 i.e Amalgamation & absorption of companies.	M										H		
CO2	The Student Shall be able to prepare and analyze the Accounting procedure of Re-organization and Re construction of companies.	M										H		
CO3	The Student Shall be able to prepare the Final account statement in case of public utility concern such as water supply and gas companies.	M										H		
CO4	The Student Shall be able to calculate the Valuation of share by different method	M										H		
5T2	Cost accounting	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	Students will able to analyze implications of cost in managerial decisions.	H										M		
CO2	Students will able to understand process costing	H				M								
CO3	Students will able to understand standard costing and analysis of deviation.	H										M		
CO4	Students will able to understand various methods and techniques cost management.	H				M						M		
5T3	Management Process	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	Students understands the concepts related to business	M							M					
CO2	Demonstrate the roles, skill and function of management.				H									
CO3	Analyze the effective application of management process and solve organizational problems and develop optimal managerial decisions			H	M				M					
CO4	Understand the complexities associated with management of human resources in the organization and integrate the learning in handling	M			H				M					
5T4	Indian Economics I	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	In the Indian Economics I, students will analyze the progress of the Indian Economy under the various Five year plan From (1951 to 2017), will learn, planning, Aims and structure of NITI Aayog		H							M			M	

CO2	Indian Economics deals with the features of Indian economy, policy concepts of economic growth, Economic development and availability of Natural resources		H										M	
CO3	Students will analyze the problems of population explosion and employment and unemployment structure of Indian economics, rural and urban unemployment								M				M	
CO4	The student shall be able to learn the Public debt, public expenditure and public revenue of the country.		M								H			

STS.1	Marketing management	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	Students will be able to evaluate the significance of marketing.	M		H										
CO2	Students will analyze the relationship between marketing management and other impacts on business	M	M		M									
CO3	To evaluate the role and relevance of marketing organizations in current marketing conditions.			H	M				M					
CO4	Identify the role and significance of various elements of marketing mix.			H					M					
STS.2	Computerized Accounting	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	Students will demonstrate progressive cognitive development of knowledge, comprehension and application of rational economic decision making using accounting discipline language, methods of classification, standards and computational procedures in all courses.	M										M		
CO2	Upon successful completion of computerized accounting applications, the student will be able to demonstrate an understanding of accounting theory apply accounting											H		
CO3	Students will be ready for employment in functional areas like accounting, taxation, banking, insurance and corporate law. An attitude for working effectively and efficiently in a business environment. Learners will gain knowledge of various disciplines of commerce, business accounting economies and finance, auditing and marketing.	M										M		
CO4	Chart of accounting is a tree view of the names of the accounts (ledgers and groups) that a company requires to manage its of accounts. ERP is a system which can be modified according to the need of the user and in legal manner.											H		
ST6.1	Business Finance I	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	Students will learn and Cover the conceptual foundation of business finance with sources of business finance.	H	M											
CO2	Students shall be able to learn the project financing, calculation of inventory management and find out the leverage	H												
CO3	Students shall be able to Describe the management of working capital.	M										H		
CO4	Students will Focus on debtors and creditors management venture financing	M										H		
ST6.2	Auditing	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	Students will learn basic of Auditing.	H												
CO2	Students will learn types of Audit, Internal control and Internal system.	H							M					

CO3	Students will analyze the process and the working of Audit, Audit Documentation, Audit evidence and Audit Planning. Standard of Auditing, Vouching etc.				M		M							
CO4	In the Auditing, Students will aware the difference between Company Auditor, Audit and Audit report & Certificates						M		M					
6TS.1	Human Resource Management	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	Develop the understanding of the concept of human resource management to understand its relevance in organizations.				H			*						
CO2	Develop necessary skill set for application of various HR issues.				H				M					
CO3	Analyze the strategic issues strategic requirement to select and develop manpower resources.				M					M				
CO4	Integrate the knowledge of HR concepts o take correct business decisions					M								

[illegible]

BTS	Advanced Statistics	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	Students will be able to do arithmetic mean, median ,harmonic mean					H						M		
CO2	Calculation of correlation, regression analysis index number and time series analysis.					H						M		
CO3	Understands statistical testing and their applications.					H						M		
CO4	Students understand the application of probability theory.					H						M		

6T4	Indian Economics II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
CO1	In the Indian Economics II, students will analyze the role and problem of Indian agriculture, the progress of Land reform and green revolution. It also makes a critical analysis of the agriculture price policy and crop insurance scheme in India.		M										H	
CO2	The role of public and private sectors in the changing Industrial scenario of the Indian economy along with the latest trends and the developments of the Industrial financial institutions.			M	M									
CO3	With the use of Indian economics students will learn glossary of the Indian Foreign Trade. It deals with the changes in the direction and composition of India's imports and exports since Independence							M					H	
CO4	The students will learn the contribution on Indian Economic thinkers				M									M

 Offi. Principal
 Dr Panjabrao Deekshuk Arts &
 Comm. (Evening) College, Nagpur

कार्यक्रम परिणाम	
कार्यक्रमाचे नाव- B. com	
अभ्यासक्रमांची संख्या (विषय) - ५०	
कार्यक्रम परिणाम	
PO1	विद्यार्थी सर्व प्रकारच्या व्यवसाय युनिट्ससाठी सर्व प्रकारच्या खात्यांचे समायोजन शिकतात.
PO2	विद्यार्थी सूक्ष्म आणि मॅक्रो इकोनॉमिक तंत्र वापरण्यास सक्षम आहे.
PO3	विद्यार्थी विविध महत्त्वाच्या मार्केटिंग प्लॅटफॉर्मच्या व्यावहारिक ज्ञानाने सुसज्ज असतील.
PO4	व्यवसायासाठी आवश्यक व्यवस्थापनाची भूमिका, कौशल्ये आणि कार्ये दाखवायला विद्यार्थी शिकतात.
PO5	विद्यार्थी मध्यवर्ती प्रवृत्ती आणि व्यावसायिक गणिताचे उपाय समजून प्रदर्शित करण्यास सक्षम आहेत
PO6	विद्यार्थी माहिती तंत्रज्ञान सक्षम सेवांचे महत्त्व समजावून सांगतात.
PO7	विद्यार्थी बँक आणि इतर वित्तीय संस्थांद्वारे प्रदान केलेल्या सर्व बँकिंग सेवा शिकण्यास सक्षम असतील.
PO8	विद्यार्थी कौशल्य विकासाचे तंत्र शोधू शकतील.
PO9	विद्यार्थी व्यवसायाच्या कायदेशीर पेलूचा शोध घेतात आणि विविध कायद्यांचे मूलभूत वैचारिक ज्ञान मिळवतात.
PO10	विद्यार्थी प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष करांची संकल्पना शिकतात.
PO11	खाते पुस्तकाची पडताळणी आणि समेट करून विद्यार्थी अहवाल तयार करतात.
PO12	स्टार्ट अपसाठी विविध सरकारी योजना विद्यार्थ्यांना समजतात.

कोड	अभ्यासक्रमाचे नाव -	डोमेन स्पेसिफिक				डोमेन स्वतंत्र											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1T1	Course Name: अकाउंटिंगची मूलभूत तत्त्वे	H					H					H					
CO1	अकाउंटिंगचे मूलभूत ज्ञान दिले जाते आणि त्याचा वापर हिशोबाच्या पुस्तकांमध्ये केला जातो.	H			M				H								
CO2	विद्यार्थी एकमेव ट्रेडरशिपचे आर्थिक विवरण तयार करण्यास सक्षम आहे.	M				H				H							
CO3	विद्यार्थी शाखा खाते, रोख आणि क्रेडिट विक्री इत्यादी तयार करण्यास सक्षम आहे.		M						H					H			
CO4	पुस्तके तयार करू शकतो.				H		H					H					
1T2	Course Name: व्यवसाय अर्थशास्त्र	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	विद्यार्थी अर्थव्यवस्थेच्या मूलभूत समस्यांचे वर्गीकरण करण्यास सक्षम असतील.		H			H							H				
CO2	विद्यार्थी दिलेल्या परिस्थितीत मागणी आणि उदासीनता वक्र विश्लेषण करण्यास सक्षम असेल	H							H						M		
CO3	विद्यार्थी विविध मागणी अंदाज तंत्र लागू करण्यास सक्षम असतील			H					H			L					

 Offi. Principal
 Dr Panjabrao Deshmukh Arts &
 Comm. (Evening) College, Nagpur

CO4	विद्यार्थी मुख्य घटक ओळखण्यास सक्षम असतील आणि पुरवठा आणि पृथक् वक्र.						H										H
1T5 (A)	Course Name: व्यावसायिक संस्था	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	विद्यार्थी व्यावसायिक कंपन्यांच्या संकल्पनांशी संबंध ठेवण्यास सक्षम असतील.	H						H						M			
CO2	विद्यार्थी एकमेव व्यापारी या संकल्पनेचा अर्थ लावू शकतील		H				H				H						
CO3	विद्यार्थी भागीदारी फर्मचे विश्लेषण करू शकतात आणि ते सुरू करण्याबद्दल ज्ञान मिळवू शकतात.	M								H				L			
CO4	विद्यार्थी स्टार्ट अप्सची संकल्पना समजून घेण्यास सक्षम असतील आणि त्याचा अहवाल सहज तयार करू शकतील.	H					H					H					
1T5 (B)	Course Name: डिजिटल मार्केटिंग	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	विद्यार्थी डिजिटल मार्किंग, ई कॉमर्स आणि एम कॉमर्स या संकल्पना समजून घेतात.	H	H					H									
CO2	वेबसाइट, ईमेल, ब्रोशर, फ्लायर्स तयार करण्याचे ज्ञान विद्यार्थ्यांना मिळेल.				H		H							H			
CO3	विद्यार्थी विविध डिजिटल प्लॅटफॉर्म विकसित करण्यास सक्षम असतील.			H					H			H					
CO4	विविध डिजिटल मार्केटिंग टूडचा व्यावहारिक अनुप्रयोग.	H					H					M					
1T6 (A)	Course Name: व्यवसाय कौशल्ये	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	संस्था सुरळीत चालण्यासाठी व्यवसाय कौशल्ये आवश्यक आहेत.		H		H							H					
CO2	विद्यार्थ्यांना व्यावसायिक कौशल्ये आणि त्याचा संस्थेवर होणारा परिणाम समजू शकतो	M					H							H			
CO3	विद्यार्थ्याला संस्थेचे प्रकार आणि परिस्थितीनुसार केलेल्या कृतींमध्ये फरक करता येईल	H							H			H					
CO4	विद्यार्थी व्यवस्थापनाची भूमिका आणि कौशल्ये दाखवतील.				H		M					M					
2T1	Course Name: सांख्यिकी आणि व्यवसाय गणित	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	विद्यार्थी वारंवारता वितरणाची संकल्पना सारणीच्या मार्गाने समजून घेण्यास सक्षम आहे	H					H					H					

CO2	विद्यार्थी मध्यवर्ती प्रवृत्तीचे मोजमाप करू शकतात			H						L		H						
CO3	फैलाव, चतुर्थांश, विचलन या संकल्पना विद्यार्थ्याला शिकायला मिळतात.		H						H								H	
CO4	विद्यार्थी व्यवसायाच्या गणिताची concept शिकतो.	H						H				H						
2T2	Course Name: व्यवसाय अर्थशास्त्र	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
CO1	कमी आणि दीर्घ कालावधीत खर्च आणि आउटपुटचा संबंध विद्यार्थ्याने समजून घेतला आहे	H					H					H						
CO2	बाजाराची रचना विद्यार्थ्याने केली आहे			H				H		H								
CO3	विद्यार्थी मक्रो कानांमधील मूल संकल्पना स्पष्ट करू शकतात.				M		H					H						
CO4	विद्यार्थ्यांना दिलेल्या माहितीवरून राष्ट्रीय उत्पन्नाची गणना समजते	H			H									M				
2T5 (A)	Course Name: व्यावसायिक सेवा	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
CO1	विद्यार्थ्याला व्यावसायिक सेवेची संकल्पना आणि त्याचा अर्थ समजू शकतो				H		H										H	
CO2	विद्यार्थी विमान वाहतूक आणि आदरातिथ्य सेवा या संकल्पनेशी परिचित आहेत	M							H			H						
CO3	विद्यार्थी आयटीईची संकल्पना आणि त्याची भूमिका समजून घेण्यास सक्षम आहे.			H							H	H						
CO4	बँकिंग आणि विमा क्षेत्राशी संबंधित नवीन नाविन्यपूर्ण सेवा विद्यार्थ्यांना समजते.	M					H										M	
2T5 (B)	Course Name: बँकिंगची मूलभूत तत्वे	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
CO1	विद्यार्थी बँकिंग कार्याचे वर्गीकरण करण्यास सक्षम असतील	H					H					M						
CO2	विद्यार्थ्याला बँक खात्यांचे प्रकार आणि त्याची पात्रता याबद्दल माहिती असेल			H				H						H				
CO3	विद्यार्थ्यांना बँक खाती उघडणे, हस्तांतरण चालवणे आणि बंद करणे यासाठी विविध प्रक्रिया माहित असतात.	M							H					H				
CO4	इनबँकिंग प्रणालीची नवीन संकल्पना विद्यार्थ्यांना कळेल.		H				H					H						
2T6 (B)	Course Name: कौशल्य विकास	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		

CO1	विद्यार्थी वित्तीय संस्थांचे महत्त्व समजावून सांगू शकतात.			H		H									M		
CO2	विद्यार्थी भारतातील आर्थिक परिणामांच्या संरचनेचा अर्थ लावू शकतील.			H					M	H							
CO3	विद्यार्थी प्राथमिक आणि दुय्यम भांडवली बाजारातील फरक ओळखण्यास सक्षम असतील.					M			H							H	
CO4	विद्यार्थी मनी मार्केटचे घटक ओळखू शकतात.			H				H					H				
3T1	Course Name: आर्थिक लेखा	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	संयुक्त स्टॉक कंपन्यांचे फ्लोटेशन आणि त्यांची भांडवली रचना.			H				H				H					
CO2	समभाग जारी करणे आणि जप्त करणे, जप्त केलेले समभाग पुन्हा जारी करणे.					H				M						H	
CO3	डिबेंचर जारी करणे आणि विमोचन करणे.	H						H				H					
CO4	कंपनी परिचय आणि शेअर भांडवल. शेअर्स जारी करणे आणि त्याचे लेखांकन					L			H							H	
3T2	Course Name: व्यवसाय संप्रेषण आणि व्यवस्थापन	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	विद्यार्थी मूलभूत आणि प्रगत व्यावसायिक लेखन कौशल्यांचा वापर दाखवू शकतात					H				H						H	
CO2	विद्यार्थी सामाजिक आणि व्यावसायिक परस्परसंवादासाठी वैयक्तिक संवाद कौशल्य विकसित करतो.							H								H	
CO3	विद्यार्थी सार्वजनिक बोलण्याचे तंत्र शिकतात.			H							H			H			
CO4	विद्यार्थी ऑनलाइन वातावरणात संवाद साधू शकतात.	H							H				H				
3T3	Course Name: व्यावसायिक कायदा	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	चालवायचा यासारख्या बिझनेस लॉ चे ज्ञान ते ज्ञान देते. हे करार कायद्याचे ज्ञान प्रदान करते आणि कोणत्याही करारामध्ये सुरक्षितपणे कसे प्रवेश करते हे स्पष्ट करते.					H					H			H			
CO2	हे वैध कराराचे स्पष्टीकरण देते ते भागीदारी, नोंदणी प्रक्रियेशी संबंधित कायद्याचे ज्ञान प्रदान करते.							H							H		
CO3	हे ग्राहक संरक्षण कायद्याचे ज्ञान देते			H							H					H	

CO4	ह वाटाघाटी साधनाशी संबंधित कायद्यांचे ज्ञान प्रदान करते			M						H							H
3T4	Course Name: आर्थिक अर्थशास्त्र	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	जागतिक अर्थव्यवस्थेच्या अस्थिर स्वरूपामुळे चलनविषयक अर्थशास्त्राचे महत्त्व अलीकडच्या काळात वाढत आहे, अभ्यासक्रम पैशाच्या सैद्धांतिक पैलूंचे स्पष्टीकरण आणि दस्तऐवजीकरण करण्याचा प्रयत्न करतो.			H			H									H	
CO2	ह अल्पकालीन बाजार आणि मनी मार्केटमधील विविध साधनांचे ज्ञान प्रदान करते		H						H				H				
CO3	वित्तीय आणि आर्थिक धोरणे आणि आर्थिक वाढीमध्ये वित्तीय संस्थेची भूमिका.				H		M			H							
CO4	ह कर आकारणी, महसूल संकलन, सार्वजनिक कर्ज आणि सरकारच्या सार्वजनिक खर्चाचे ज्ञान प्रदान करते			H			H					H					
4T1	Course Name: आर्थिक लेखा	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	हे बँकिंग कंपन्यांचे नियमन प्रदान करते.	H						H				H					
CO2	विद्यार्थी सामान्य विमा गणना आणि दावा निकाली काढण्यास सक्षम असेल.			H					M			H					
CO3	विद्यार्थी गुडविलच्या मूल्यांकनाची गणना आणि विश्लेषण करण्यास सक्षम असेल.				M		H							H			
CO4	विद्यार्थी स्टेटमेंट तयार करण्यास आणि कंपनीच्या लिक्विडेशनची गणना करण्यास सक्षम असेल.		H					H				H					
4T2	Course Name: कौशल्य विकास	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	समजून घ्या & संगणकावर काम करताना सॉफ्ट स्किल्सचा सराव करा आणि आवश्यक स्पष्टतेसह संवाद साधा.				H				M			H					
CO2	संकल्पनेचे ज्ञान प्रदर्शित करा & मूलभूत व्यावहारिक ऑपरेशनची तत्वे.	H						M								L	
CO3	ओळखा & सुरक्षित कार्य पद्धती पर्यावरण नियमांचे पालन.					M			H				H				
CO4	संस्थांच्या मूलभूत ज्ञानामध्ये प्राविण्य कौशल्ये विकसित करा	H						H				H					
4T3	Course Name: आयकर	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष कर आकारणीशी संबंधित तांत्रिक संज्ञा ओळखता येतील.				H				H				H				

CO2	विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष कर आकारणीशी संबंधित तांत्रिक संज्ञा ओळखता येतील.		H						M								H	
CO3	विद्यार्थी आयकर कायदा 1961 च्या धडा VI A अंतर्गत विविध फायदे आणि वजावट समजून घेण्यास सक्षम असतील. जे करनिर्धारकाच्या एकूण उत्पन्नातून कमी केले जातील.					M		H				H						
CO4	विद्यार्थी निव्वळ एकूण उत्पन्न आणि वैयक्तिक करदायित्वाची गणना करू शकतील आणि आयकर कायदा 1961 च्या प्रकरण VI A अंतर्गत उत्पन्नाच्या सर्व शीर्षामधून मिळणारे उत्पन्न आणि वजावट विचारात घेईल.		H						H				H					
4T4	Course Name: आर्थिक अर्थशास्त्र	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
CO1	विद्यार्थी व्यावसायिक बँकेची कार्ये, विकसनशील अर्थव्यवस्थांमध्ये व्यावसायिक बँकेची भूमिका, व्यावसायिक बँकेद्वारे पतनिर्मितीची प्रक्रिया आणि व्यावसायिक बँकेची मर्यादा शिकतील.		H						H							H		
CO2	मौद्रिक अर्थशास्त्रामध्ये, विद्यार्थी एटीएम, कोअर बँकिंग, क्रेडिट कार्ड, डेबिट कार्ड, ई-पर्स, लेझर कार्ड्स ईसीएस आणि इलेक्ट्रिक फंड ट्रान्सफरच्या विविध संकल्पना शिकतील.				H				H			H						
CO3	विद्यार्थी बँक आणि ग्राहक संबंध आणि सेवा देखील शिकतील				H			H				M						
CO4	विद्यार्थी केंद्रीय बँक, SLR, CRR च्या विविध संकल्पना शिकतात		H						H							H		
5T1	Course Name: आर्थिक लेखा IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
CO1	लेखा मानक 14 नुसार कॉर्पोरेट पुनर्रचना समजून घेणे म्हणजे कंपन्यांचे एकत्रीकरण आणि शोषण.		H						H			H						
CO2	विद्यार्थ्याला कंपन्यांची पुनर्रचना आणि पुनर्रचना या लेखा प्रक्रियेची तयारी आणि विश्लेषण करता येईल.		H			H									H			
CO3	पाणी पुरवठा आणि गॅस कंपन्यांसारख्या सार्वजनिक उपयोगितेच्या बाबतीत विद्यार्थी अंतिम खाते विवरण तयार करण्यास सक्षम असेल.				H					H								H
CO4	विद्यार्थ्याला वेगवेगळ्या पद्धतीने शेअरचे मूल्यांकन करता येईल					M			H				H					
5T2	Course Name: खर्च लेखा	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		

CO1	विद्यार्थी व्यवस्थापकीय निर्णयामध्ये खर्चाच्या परिणामांचे विश्लेषण करण्यास सक्षम असतील.		H						H		H						
CO2	विद्यार्थ्यांना प्रक्रियेची किंमत समजू शकेल	H				H										H	
CO3	विद्यार्थी मानक खर्च आणि विचलनाचे विश्लेषण समजण्यास सक्षम असतील.				H			M					H				
CO4	विद्यार्थ्यांना खर्चे व्यवस्थापनाच्या विविध पद्धती आणि तंत्रे समजतील.			H				H						H			
5T3	Course Name: व्यवस्थापन प्रक्रिया	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	विद्यार्थ्यांना व्यवसायाशी संबंधित संकल्पना समजतात		H				H					H					
CO2	व्यवस्थापनाची भूमिका, कौशल्य आणि कार्ये दाखवा.			H					H					H			
CO3	व्यवस्थापन प्रक्रियेच्या प्रभावी अनुप्रयोगाचे विश्लेषण करा आणि संस्थात्मक समस्या सोडवा आणि इष्टतम व्यवस्थापकीय निर्णय विकसित करा				H		H						H				
CO4	संस्थेतील मानवी संसाधनांच्या व्यवस्थापनाशी निगडित गुंतागुंत समजून घ्या आणि या गुंतागुंत हाताळताना शिक्षणाचे एकत्रीकरण करा.		M				H					H					
5T4	Course Name: भारतीय अर्थशास्त्र	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	भारतीय अर्थशास्त्र । मध्ये, विद्यार्थी विविध पंचवार्षिक योजनेअंतर्गत (1951 ते 2017) भारतीय अर्थव्यवस्थेच्या प्रगतीचे विश्लेषण करतील, नीती आयोगाची रचना, नियोजन, उद्दिष्टे आणि संरचना शिकतील.		H						H							H	
CO2	भारतीय अर्थशास्त्र भारतीय अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये, आर्थिक वाढीच्या धोरणात्मक संकल्पना, आर्थिक विकास आणि नैसर्गिक संसाधनांची उपलब्धता यांच्याशी संबंधित आहे.			H			M					H					
CO3	विद्यार्थी लोकसंख्या विस्फोट आणि रोजगार आणि भारतीय अर्थशास्त्रातील बेरोजगारी संरचना, ग्रामीण आणि शहरी बेरोजगारी या समस्यांचे विश्लेषण करतील.				H		M					H					
CO4	विद्यार्थ्यांना सावजनिक कर्ज, सावजनिक खर्च आणि देशाचे सावजनिक महसूल शिकता येईल.		H				M					H					

5T5.1	Course Name: विपणन व्यवस्थापन	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	विद्यार्थ्यांना मार्केटिंगचे महत्त्व पटवून देता येईल.		H				H					H				
CO2	विद्यार्थी विपणन व्यवस्थापन आणि व्यवसायावरील इतर प्रभावांमधील संबंधांचे विश्लेषण करतील			M				H						H		
CO3	सध्याच्या विपणन परिस्थितीत विपणन संस्थांची भूमिका आणि प्रासंगिकतेचे मूल्यांकन करणे.				H				H							H
CO4	विपणन मिश्रणाच्या विविध घटकांची भूमिका आणि महत्त्व ओळखा.		H				H					H				
5T5.2	Course Name: संगणकीकृत लेखा	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	विद्यार्थी सर्व अभ्यासक्रमांमध्ये लेखा शिस्तीची भाषा, वर्गीकरणाच्या पद्धती, मानके आणि संगणकीय प्रक्रियांचा वापर करून ज्ञानाचा प्रगतीशील संज्ञानात्मक विकास, आकलन आणि तर्कसंगत आर्थिक निर्णय घेण्याचे प्रात्यक्षिक दाखवतील.			H					H						H	
CO2	संगणकीकृत अकाउंटिंग ॲप्लिकेशन्स यशस्वीरीत्या पूर्ण केल्यावर, विद्यार्थी मायक्रो कॉम्प्युटर सॉफ्टवेअर वापरून अकाउंटिंग थिअरी लागू अकाउंटिंग प्रक्रियेची समज दाखवण्यास सक्षम असेल.		H							M				H		
CO3	विद्यार्थी लेखा, कर आकारणी, बँकिंग, विमा आणि कॉर्पोरेट कायदा यासारख्या कार्यात्मक क्षेत्रात नोकरीसाठी तयार होतील. व्यावसायिक वातावरणात प्रभावीपणे आणि कार्यक्षमतेने काम करण्याची वृत्ती. विद्यार्थ्यांना वाणिज्य, व्यवसाय लेखा अर्थव्यवस्था आणि वित्त, लेखापरीक्षण आणि विपणनाच्या विविध विषयांचे ज्ञान मिळेल.				H		H					H				
CO4	लेखांकनाचा तक्ता म्हणजे खात्यांच्या नावांचे (लेजर्स आणि गट) एक वृक्ष दृश्य आहे जे कंपनीला त्याच्या खात्यांचे व्यवस्थापन करण्यासाठी आवश्यक असते. ईआरपी ही एक प्रणाली आहे जी त्यानुसार बदलली जाऊ शकते	H						H				H				
5T6.1	Course Name: व्यवसाय वित्त	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

CO1	विद्यार्थी बिझनेस फायनान्सचा वैचारिक पाया शिकतील आणि बिझनेस फायनान्सच्या स्त्रोतांसह कव्हर करतील.	H					H					H						
CO2	विद्यार्थी प्रकल्प वित्तपुरवठा, इन्व्हेंटरी मॅनेजमेंटची गणना आणि फायदा जाणून घेण्यास सक्षम असतील	H					H					H						
CO3	विद्यार्थी खेळत्या भांडवलाच्या व्यवस्थापनाचे वर्णन करण्यास सक्षम असतील.	H					H					H						
CO4	विद्यार्थी कर्जदार आणि कर्जदार व्यवस्थापनावर लक्ष केंद्रित करतील & उपक्रम वित्तपुरवठा	H					H					H						
5T6.2	Course Name: लेखापरीक्षण	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
CO1	ऑडिटिंगमध्ये विद्यार्थी ऑडिटिंगचे मूलभूत विषय शिकतील. ऑडिटिंगमध्ये, विद्यार्थी ऑडिट, ऑडिटर आणि ऑडिटिंगमधील फरक शिकतील.			H			M					H						
CO2	विद्यार्थी ऑडिट, अंतर्गत नियंत्रण आणि अंतर्गत ऑडिट प्रणालीचे प्रकार शिकतील.		H						H							H		
CO3	या विषयात, विद्यार्थी ऑडिट, ऑडिट डॉक्युमेंटेशन, ऑडिट पुरावे आणि ऑडिट प्लॅनिंगच्या प्रक्रियेचे आणि कामकाजाचे विश्लेषण करतील. लेखापरीक्षण, व्हाउचिंग आणि मानक; मालमत्तेची पडताळणी आणि पडताळणी & दायित्वे.				H		H					M						
CO4	ऑडिटिंगमध्ये, विद्यार्थ्यांना कंपनी ऑडिटर आणि amp, ऑडिट आणि ऑडिट रिपोर्टमधील फरक लक्षात येईल & प्रमाणपत्रे	H					H										H	
6T5.1	Course Name: मानव संसाधन व्यवस्थापन	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
CO1	मानव संसाधन व्यवस्थापन संकल्पनेची समज विकसित करा & संस्थांमधील त्याची प्रासंगिकता समजून घेण्यासाठी.			H			H									H		
CO2	विविध मानव संसाधन समस्यांसाठी आवश्यक कौशल्ये विकसित करा.		H					H					M					
CO3	धोरणात्मक समस्यांचे विश्लेषण करा & मनुष्यबळ संसाधने निवडण्यासाठी आणि विकसित करण्यासाठी धोरणात्मक				M				H								H	
CO4	एचआर संकल्पनांचे ज्ञान एकत्रित करा किंवा योग्य व्यावसायिक निर्णय घ्या	H						H				H						

6T5.2	Course Name: अप्रत्यक्ष कर	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	वस्तु आणि सेवा कर (GST) शी संबंधित विविध अटी विद्यार्थ्यांना समजल्या पाहिजेत.			H			H						H			
CO2	विद्यार्थ्यांना फॉरवर्ड चार्ज आणि रिव्हर्स चार्ज मेकॅनिझममधील फरक समजायला हवा. तसेच, मिश्रित आणि मिश्रित पुरवठ्यातील फरक समजून घेण्यासाठी.	H					M								H	
CO3	विद्यार्थी वेळेचे ठिकाण आणि पुरवठ्याचे मूल्य ठरवू शकतील.			H					H			H				
CO4	जीएसटी कायदानुसार एखाद्या व्यक्तीला नोंदणी करणे आवश्यक आहे की नाही हे विद्यार्थी ठरवू शकतील.	H					M					H				
6T6.1	Course Name: व्यवसाय वित्त	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	फायनान्सची वैचारिक समज प्रदान करा & भारतातील आर्थिक बाजारपेठ.			H					H			H				
CO2	हे विविध भांडवली बजेट निर्णयांबद्दल ज्ञान प्रदान करते.	H				M								H		
CO3	गुंतवणूक, वित्तपुरवठा आणि यांसारख्या फर्मच्या विविध निर्णयांवर लक्ष केंद्रित करा. सामान्य लाभांश.				H					H					H	
CO4	विद्यार्थ्यांमध्ये विश्लेषण करण्याची कौशल्ये विकसित करण्यासाठी & तरलता, सॉल्व्हेंसी, नफा आणि संस्थांच्या रोख प्रवाहाच्या दृष्टिकोनातून आर्थिक स्टेटमेंटचा अर्थ लावा आणि निर्णय घेण्यासाठी तेच लागू करा.			H				H				H				
6T6.2	Course Name: औद्योगिक कायदा	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	विद्यार्थ्यांना औद्योगिक संबंधाची संकल्पना स्पष्ट करता आली पाहिजे.			H				H				H				
CO2	विद्यार्थ्याला विविध कायदांतर्गत वेतन कायद्याचे महत्त्व सांगता आले पाहिजे.		H						M						M	
CO3	विद्यार्थी स्वतःचा व्यवसाय सुरू करू शकतो.	H					H					L				
CO4	विद्यार्थ्याला औद्योगिक विवादाची महत्त्वाची कारणे आणि परिणामांची रूपरेषा सांगता आली पाहिजे.		H					H						H		
6T1	Course Name: आर्थिक लेखा V	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

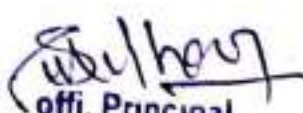
CO1	धारण करणाऱ्या कंपन्यांची खाती ओळखणे आणि विकसित करणे.			H					H		H					
CO2	त्यांना विमा कंपन्यांच्या खात्यांची माहिती ठेवा.	H					H					M				
CO3	खरेदीची कल्पना जाणून घेण्यासाठी & गुंतवणूक खात्याद्वारे सिम्युरिटीजची विक्री.				H			L				H				
CO4	निगमन करण्यापूर्वी नफ्याबद्दल ज्ञान प्रदान करण्यासाठी & त्याच्या लेखा उपचार	H					H								H	
6T2	Course Name: व्यवस्थापन लेखा	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	विद्यार्थी व्यवस्थापन लेखा अर्ज करू शकतात & निर्णय घेणे सुलभ करण्यासाठी त्याची उद्दिष्टे.			H					H			H				
CO2	इष्टतम व्यवस्थापकीय निर्णय निर्धारित करण्यासाठी खर्च खंड नफा तंत्रांचे विश्लेषण करा. विविध लेखा गुणोत्तरांची गणना करा, अहवाल आणि; संबंधित डेटा.		M							M						H
CO3	बजेट तयार करा & घटकांमधील संबंधांची समज दर्शवा.			H			H					H				
CO4	रोख प्रवाह तयार करा & फंड फ्लो स्टेटमेंट हे मध्यवर्ती आणि दीर्घकालीन वित्त नियोजनात मदत करते	H							H			H				
6T3	Course Name: प्रगत सांख्यिकी	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	विद्यार्थी अंकगणित मीन, माध्य, हार्मोनिक मीन करू शकतील				H		H					H				
CO2	सहसंबंधांची गणना, प्रतिगमन विश्लेषण अनुक्रमणिका क्रमांक आणि वेळ मालिका विश्लेषण.			H					H						M	
CO3	सांख्यिकीय चाचणी आणि त्यांचे अनुप्रयोग समजते.			H				M						H		
CO4	विद्यार्थ्यांना संभाव्यता सिद्धांताचा उपयोग समजतो.		H				H						H			
6T4	Course Name: भारतीय अर्थशास्त्र	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	भारतीय अर्थशास्त्र ॥ मध्ये, विद्यार्थी भारतीय शेतीची भूमिका आणि समस्या, जमीन सुधारणा आणि हरित क्रांतीची प्रगती यांचे विश्लेषण करतील. हे भारतातील कृषी मूल्य धोरण आणि पीक विमा योजनेचे गंभीर विश्लेषण देखील करते.				H		H					H				

[illegible]

[illegible]

CO10	कामगारांच्या घामाचे, रक्ताचे आणि अश्रूंचे मोल होते तेव्हाच भांडवलशाहीचे दृष्ट चक्र संपते.	H						M									
CO11	छत्रपतींच्या कार्यात जिजामातेचे मोठे योगदान आहे.				H		M										
CO12	पक्षी आणि मानवी स्वभाव		H					M									
CO13	इंटरनेटवर मराठी भाषेचे महत्त्व	H							M								
CO14	इंग्रजी शब्दाची पूर्ण रूपे आणि मराठीत भाषांतर कसे करावे.			H			M										
SEM I	COMPULSORY ENGLISH	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	Contextualizing the lessons with the contemporary social situations			H					H			H					
CO2	Learn and understand the fact that with tenacity and ambition one can achieve what one wants in life	H				M								H			
CO3	To make the students understand how emotional elements can be arisen through poems.				H					H						H	
CO4	Writing skills will be improved by making the students learn different words and their use			H				H				H					
SEM II	COMPULSORY ENGLISH	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	Students will be able to face real life situation and healthy use of social media		H					H				H					
CO2	The moral imparted in prose will have a positive impact on the mindset of the student.	H			H									H			
CO3	The poems will encourage the learners to shun violence and materialism.			H					H								H
CO4	Able to learn writing skills such as story writing,narrating experience and interviewa				M			H					H				
SEM III	COMPULSORY ENGLISH	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	The moral imparted in prose will have a positive impact on the mindset of the student.			H				H				H					
CO2	The life of great personalities will motivate them to toil to be successful.		H						M							M	

CO3	Enhances different aspects of life through poems	H					H					L				
CO4	The syllabus will contribute in vocabulary enhancement.		H					H						H		
SEM IV	COMPULSORY ENGLISH	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	Overall personality development will be worked on which will prove beneficial in future.	H	H					H								
CO2	The students will be able learn to face challanging real life situations through the stories.				H		H							H		
CO3	Students will be able to face real life situation in contex with spiritual aspects and self actualisation			H					H			H				
CO4	Able to learn writing skills such as story writing,narrating experience and interviewa	H					H					M				

 offi. Principal
 Dr Panjabrao Deshmukh Arts &
 Comm. (Evening) College, Nagpur

Program Outcomes																
Name of Program: B.A.																
Number of courses(Subjects) - 6																
Program Outcomes																
PO1	To learn and understand four English language skills listening, reading, speaking and writing															
PO2	To summarize and analyze the texts prescribed in the syllabus															
PO3	To learn and make use of the grammar rules															
PO4	To learn and make use of punctuation rules															
PO5	To learn the sentence structure and make the correct use of them while constructing a new sentence															
PO6	Able to learn the key concepts in English Language															
PO7	Gain the knowledge of grammar rules and composition															
PO8	Critically analyze the texts prescribed for the study															
PO9	Critically appreciate the poems prescribed for the study															
PO10	Able to learn how to make pronunciation of particular word in English															
PO11	Able to communicate with confidence in simple and correct English															
PO12	Able to sharpen interpersonal skills															
Program Matrix																
Name of Program																
(Low Correlation = L/1; Moderate Correlation = M/2; High Correlation = H/3)																
Course Outcomes (COs)		Program Outcomes (POs)							8	9	10	11	12	13	14	15
		Domain Specific(PS)				Domain Indepen										
Sem I	Course Name - Compulsory English	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	Learners will be motivated through the Life Sketches of successful sportspersons		H					M								
CO2	Learners will be able to understand the ethics and values in the west in the context of Indian values				M				H							
CO3	The students will be able to comprehend the theme of the stories and poems prescribed	H						M								
CO4	Learners will be able to draft an impressive application and resume for a job	H						M								
CO5	Learners will develop confidence in grasping and understanding the English Language and its usage	M							H							
CO6	Learners will be able to develop the creative writing skills	M					H									
Sem II	Course Name - Compulsory English	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	Learners will be able to apply the basics of the English Language in their routine life		H					M								
CO2	The learners will be able to develop critical thinking				M				H							

 Offi. Principal
 Dr Panjabrao Deshmukh Arts &
 Comm. (Evening) College, Nagpur

[illegible]

[illegible]

CO2	The learners will be able to understand the essence of the speeches delivered by Swami Vivekananda and the values of religious tolerance prevalent in India	H						M									
CO3	The learners will be able to understand the great entrepreneurs of India like Dhirubhai Ambani and L.M. Thapar and take inspiration from their lives	H															
CO4	The learners will be able to understand the life of the space scientist Kalpana Chawla and take inspiration from her life	M						H									
CO5	The learners will be able to comprehend the deeper meaning underlying in the poems prescribed	M							H								
CO6	The learners will be able to critically analyse the poems prescribed	H						M									
CO 7	The learners will be able to write essays on the topics given by learning the ways to develop essay	M						H									
CO8	The learners will be able to prepare an inventory report	H						M									
CO9	The learners will be able to make proper use of tenses in a sentence	H						M									
Sem VI	Course Name - Compulsory English	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
CO1	The learners will realise that an egoistic attitude brings doom through the prose prescribed	H						M									
CO2	The learners will be able to comprehend the themes of false prestige and society with simplicity and wit. They will also understand the underlying humour in the prose	H							M								
CO3	The learners will be able to understand the significance of the dignity of labour as conveyed by A.P.J. Abdul Kalam	H															
CO4	The learners will be able to understand the life and vision of few of the successful Indian Entrepreneurs	M							H								
CO5	The learners will be able to understand the underlying themes of the poems prescribed	H							M								

[illegible]

[illegible]

[illegible]

CO3	The Learners will be able to understand the central idea, theme and summary of the prescribed poems of William Blake, William Wordsworth, Robert Southey, Thomas Moore, Lord Byron, P.B. Shelley and John Keats	H							M								
CO4	The learners will be able to critically analyse the prescribed poems	H							M								
CO 5	The Learners will be able to understand the literary contribution of the essayists Charles Lamb and William Hazlitt	H							M								
CO6	The Learners will be able to understand the autobiographical elements, pathos and humour in the prescribes essays of Charles Lamb	H							M								
CO7	The Learners will be able to understand the central idea and theme of the prescribed essays of william Hazlitt	H							M								
CO8	The Learners will be able to understand various Literary forms related to the genre of novel like Picaresque Novel, Epistolary Novel, Gothic Novel, Sentimental Novel, Historical Novel, Domestic Novel, Regency Novelss and Black Comedy	H							M								
CO9	The Learners will be able to understand the literary terms Maxim, Memoir, Metonymy, Mimesis, Myth, Novella, Onomatopoeia and Oxymoron	H							M								
CO10	The learners will be able to understand the literary contribution of the novelist Jane Austen	H							M								
CO11	The Learners will be able to understand the central idea, theme and summary of the novel Pride and Prejudice by Jane Austen	H							M								
CO12	The Learners will be able to critically analyze the major characters in the novel Pride and Prejudice	H							M								

[illegible]

[illegible]

CO4	भक्ती चळवळ आणि सुफी पंथाची माहिती समजली.	H				H				H				H
1T2 (Core)	Sem-II भारताचा इतिहास (१५२५ - १७६१)													
CO1	भारतात मुघल सत्ता कशी प्रस्थापित झाली हे समजले	H			L				H					M
CO2	शेरशाह सूरी आणि मुघल कारभाराची माहिती जाणून घेतली	H			M				H					H
CO3	छत्रपती शिवाजी आणि मुघल संबंधांची माहिती मिळाली	H			H				M					L
CO4	पानिपत तिसरे युद्ध आणि इंग्रजांचे भारतात आगमन समजले	H			L				H					H
1T3 (Core)	भारताचा इतिहास (१७६४ - १८८४)													
CO1	बक्सरची लढाई आणि ब्रिटिशांनी त्याचे धोरण भारतात कसे राबवले हे कळले	M			H				H					M
CO2	दुहेरी कर व्यवस्था, कायमधारा पद्धत, तैनाती फौज खालसा धोरण कळले	H			H				M					H
CO3	१८५७च्या स्वातंत्र्य उठाव कारणे व परिणाम समजली	H			H				M					H
CO4	भारतात राष्ट्रवादाचा उदय कसा झाला हे जाणून घेतले	L			H				H					M
1T4 (Core)	भारताचा इतिहास (1885-1947)													
CO1	राष्ट्रीय काँग्रेसच्या स्थापनेची माहिती घेतली	H			M				M					H
CO2	जहाल आणि मवाळ यांची भूमिका समजली	H			L				H					M
CO3	असहकार, सविनय कायदेभंग आंदोलनाबाबत माहिती मिळाली	H			H				M					H
CO4	भारत स्वतंत्र कसा झाला याचे सविस्तर ज्ञान मिळवले	M			H				H					L
1T5 (Core)	आधुनिक जग (१७८९ - १९२०)													
CO1	फ्रेंच राज्यक्रांती ही जगातील पहिली क्रांती होती त्याची व्याप्ती व कारणे परिणाम कळले	H			M				H					H
CO2	साम्राज्यवादाची कारणे कोणती होती हे समजले	H			H				M					L
CO3	पहिले महायुद्ध - व्हर्सायचा तह कळला	H			H				H					M
CO4	युनायटेड नेशन्स (संयुक्त राष्ट्रसंघ) आणि तिची उपलब्धी आणि अपयश याबद्दल जाणून घेतले	L			H				M					H
1T6 (Core)	आधुनिक जग (1920 -1960)													
CO1	रोशियाच्या पंचवार्षिक योजनेची माहिती कळली	H			M				L					H
CO2	हिटलर - मुसोलिनीचे परराष्ट्र धोरण समजले	M			H				H					L
CO3	दुसऱ्या महायुद्धाची कारणे जाणून घेतली	H			L				H					H

[illegible]

CO3	रिझर्व बँकचा अर्थव्यवस्थेतील भूमिका किती महत्वाची आहे याविषयी ज्ञान प्राप्त होते.	H																	
CO4	प्राप्त होऊन गुंतवणुक करताना याचा उपयोग होतो.	L		H	H														
3T1 (Core)	भारतीय अर्थव्यवस्था -1																		
CO1	भारताय अर्थव्यवस्थेचे स्वरूप आणि मूलभूत वैशिष्ट्ये याविषयी माहिती प्राप्त होते.	H													M				
CO2	भारतीय शेतीचे अर्थव्यवस्थेतील महत्त्व, स्वरूप आणि समस्या जाणून शेतीची उत्पादकता वाढविण्यासाठी कोणत्या उपाययोजना कराव्या लागतील याचे ज्ञान प्राप्त होते.																		
CO3	आपक विकासात उद्योगाचा गरज आणि भूमिका कळते.	M													H				
CO4	राजगार आणि दारिद्र्याचा संकल्पना जाणून दारिद्र्य निवारण कार्यक्रमाची कल्पना येते.	M																H	
3T2 (Core)	भारतीय अर्थव्यवस्था -2																		
CO1	आर्थिक वाढ व आर्थिक विकासासाठी संकल्पना जाणून विश्लेषण करण्यास मदत होते.	H																	
CO2	आर्थिक नियोजन आणि आर्थिक धोरणाचा कल्पना येते.		M												M				
CO3	सार्वजनिक वित्ताचे स्वरूप व्याप्ती आणि महत्त्व समजून घेऊन व्यवहारात उपयोग होतो.	H												M				L	
CO4	आंतरराष्ट्रीय व्यापार आणि आंतरराष्ट्रीय वित्ताय संस्थांचे ज्ञान अनेक क्षेत्रात कार्य करताना उपयुक्त ठरते.																M		

Name of Program - B.A.

Number of courses(Subjects) - Political Science

Program Outcomes

PO1	सामाजिक विज्ञानाचे ज्ञान लागू करणे आणि त्याचे विश्लेषण करा.
PO2	अटी आणि विशिष्ट संकल्पना ओळखा, समजून घ्या. सामाजिक विज्ञानातील जटिल कल्पना ओळखा, तयार करा आणि त्यांचे विश्लेषण करा.
PO3	समाजाची आचारसंहिता, शिष्टाचार, सांस्कृतिक समस्या, राजकीय समस्या, आर्थिक, ऐतिहासिक आणि भौगोलिक इत्यादी ज्ञान समजून घेणे, ओळखणे आणि त्यांचे विश्लेषण करणे.
PO4	गृहीतके ओळखा, अंदाजे अचूक आणि वैध आहेत हे तपासा आणि योग्य दृष्टीकोन पाहण्याकरिता.
PO5	इंग्रजी ज्ञान समजण्यासाठी मूलभूत ज्ञान ऐकणे, बोलणे, वाचणे आणि स्पष्टपणे लिहिणे यासाठी वापर.
PO6	संप्रेषणातील ICT चे ज्ञान समजून घेणे आणि त्याचे विश्लेषण करणे.
PO7	नैतिक तत्वे लागू करा आणि समाजाच्या जबाबदाऱ्या समजून घेणे.
PO8	समाजात प्रभावीपणे संवाद साधणे जसे की प्रभावी प्रेझेंटेशन आणि स्पष्ट माहितीची देवाणघेवाण करण्यासाठी प्रभावी अहवाल आणि दस्तऐवज डिझाइन करणे समजून घेणे आणि लिहिणे.

Program Matrix

Name of Program

(Low Correlation = L/1; Moderate Correlation = M/2; High Correlation = H/3)

Course Outcomes (COs)		Program Outcomes (POs)													
		Domain				Domain									
Sem. I	अभ्यासक्रमाचे नाव - राजकीय सिद्धांत	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		15
CO1	राज्य आणि नागरी समाजाची संकल्पना समजली.	H					M		H						

[illegible]

[illegible]

[illegible]

CO1	बाल-विकास क्षेत्राची ओळख करून देणे. ती संकल्पना, व्याप्ती, परिमाण आणि परस्परसंबंध आहे.	M					L												
CO2	बाल-विकासाच्या क्षेत्रात हस्तक्षेप करण्यासाठी विद्यार्थ्यांना संवेदनशील करणे.		H				H												
CO3	विकासाचा जैविक आणि शारीरिक पाया समजून घेणे.																		
CO4	बालपणात विकासाच्या अनुक्रामिक वयाची प्रशंसा करणे.	M					M												
CO5	विद्यार्थ्यांना बालपणातील वतणुकुशी संबंधित समस्यांबद्दल जागरूक करणे.		H				M												
CO6	पालक-बाल विकासाचे महत्त्व समजून घेणे आणि त्यांचे कौतुक करणे.	M										L							
CO7	मुलांशी संबंधित विद्यार्थ्यांची सज्जनशील क्षमता विकसित करणे - वर्धित रोजगारक्षमता.	M									M								
CO8	गरोदरपणाच्या वेगवेगळ्या टप्प्यात महिलांसाठी आरोग्यदायी आणि पौष्टिक आहार बनवण्याच्या विविध पद्धती जाणून घेण्यासाठी		M							H									
CO9	लक्ष केंद्रीत महिलांसाठी लसीकरण तक्ते तयार करणे	H									M								
Sem. VI	अभ्यासक्रमाचे नाव -बाल विकास																		
CO1	पालक-बाल विकासाचे महत्त्व समजून घेणे आणि त्यांचे कौतुक करणे.		H							M									
CO2	मुलांशी संबंधित विद्यार्थ्यांची सज्जनशील क्षमता विकसित करणे - वर्धित रोजगारक्षमता.	M								H									
CO3	गरोदरपणाच्या वेगवेगळ्या टप्प्यात महिलांसाठी आरोग्यदायी आणि पौष्टिक आहार बनवण्याच्या विविध पद्धती जाणून घेण्यासाठी								H				M						
CO4	महिला आणि गर्भवती महिलांसाठी आहार योजना व्यवस्थापित करण्यासाठी	M											H						
CO5	आहार योजना तयार करणे आणि अधिक पाककृती तयार करणे	H											M						
CO6	विद्यार्थ्यांना अध्ययन सहाय्यांची जाणीव करून देण्यासाठी आणि अतिथी वक्यांकडून महिलांबाबत सामाजिक वास्तवासाठी तयार करण्यासाठी		H										H						

अभ्यासक्रमाची संख्या (विषय) -समाजशास्त्र

कार्यक्रम परिणाम

PO1	विद्यार्थ्यांना त्यांच्या समाजशास्त्रीय कल्पना शक्तीचा वापर करून त्यांना विचार करण्या करिता सक्षम बनविणे
PO2	विद्यार्थ्यांना त्यांच्या जवळ असलेल्या माहितीवर प्रश्न विचारणे महत्वाचे प्रश्न उपस्थित कार्या करिता सक्षम बनवणे

CO2	विद्यार्थ्यां मध्ये समाजशास्त्रीय सैद्धांतिक सज्ञा आणि संकल्पनांचा विचार करण्याची आवश्यकता विकसित करणे.		H						H						H	
CO3	विद्यार्थ्यांना सिद्धांत आणि संशोधनाचे मुलभूत आकलन प्रदर्शित करण्या करीता सक्षम करणे.				M				H		H					
Co4	समकालीन शब्दां मध्ये सामाजिक सिद्धांताच्या प्रासंगिकतेचे मुल्यांकन कार्यास सक्षम करणे	H					H					H				
2T2(Core)	अभ्यासक्रमाचे नाव - भारतीय सामाजिक परंपरा	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	विद्यार्थ्यांना जात, लिंग आणि संस्कृती बदलच्या भारतीय समाजशास्त्रीय विचारांचे आकलन करण्यास सक्षम करणे .			H			M					H				
CO2	विद्यार्थ्यांना भारतीय समाजव्यवस्थे नुसार भारतीय सामाजिक परंपराची विचार करण्याची आवश्यकता समजून देणे .				H					H					H	
CO3	विद्यार्थ्यांना भारतीय समाजव्यवस्थेची मुलभूत संकल्पना समजून घेणे	M					H					H				
Co4	विद्यार्थ्यांना भारतीय समाजाच्या जातीवर्ग लिंग संरचनेच्या चौकटीत भारतीय सामाजिक संरचनेचे विश्लेषण करण्याकरिता सक्षम करणे.			H			M					M				
3T1	अभ्यासक्रमाचे नाव - भारतीय समाज :संरचनात्मक प्रश्न	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	विद्यार्थ्यांना सामाजिक समस्या समजून घेण्यासाठी सिद्धांत आणि संकल्पनांचा वापर करण्यास सक्षम करणे.			H					H							H
CO2	विद्यार्थ्यांना सामाजिक समस्येचे मूळ म्हणून सामाजिक संरचना अभ्यासास सक्षम बनवणे.				M					H		H				
CO3	विद्यार्थ्यांमध्ये समाजशास्त्रीय समाज निर्माण करण्याची क्षमता विकसित करणे .		H				H								M	
Co4	विद्यार्थ्यां मध्ये सामाजिक संदर्भात सामाजिक समस्या समजून घेण्याची क्षमता निर्माण करणे	H					H					H				
3T2	अभ्यासक्रमाचे नाव - भारतातील सद्यकालीन सामाजिक समस्या	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	विद्यार्थ्यांना सामाजिक समस्या समजून घेण्यासाठी सिद्धांत आणि संकल्पनांचा वापर करण्यास सक्षम करणे .						H		H			M				

[illegible]

[illegible]

CO4	2. नोकरीसाठी अर्ज लिहिणे – अर्जलेखन करणे करताना याविषयीची माहिती	H		M					H			H			L
	3. तक्रार पत्र तयार करणे – तक्रारपत्र कसे लिहावे याविषयीची माहिती सारांश करत करताना याविषयीची माहिती														

CO9	दैवी अस्तित्वाच्या शोधात जीवनाचा शेवट म्हणजे वंशावळीचा काळ				H			M											
CO10	जागतिक पाण्याची समस्या आणि पृथ्वीचे पर्यावरण.				H							M							
CO11	मुलाखत कशी घ्यावी आणि त्याचे कौशल्य कसे विकसित करावे याचे वर्णन.	H									M								
CO12	जाहिरात कशी लिहावी आणि ती कशी महत्त्वाची आहे.						H					M							
SEM IV	Course Name - आवश्यक मराठी																		
CO1	राज्याने कसे असावे याबद्दल ची संपूर्ण माहिती या पाठातून दिलेली आहे.						H									M			
CO2	टिळकांनी भारतीयांच्या मनात आत्मनिर्णयासाठी संघर्षाची भावना रुजवली.	H										M							
CO3	उग्र दुपारची वेळ आणि तारुण्य.						H										M		
CO4	हिंदू-मुस्लिम भेदभाव आणि प्रेमाने कसे जगावे हा संदेश.	H											M						
CO5	पाश्चात्य संस्कृतीच्या प्रेमात पडलेल्या भाऊ काका आणि बॉबीची कथा.								H							M			
CO6	कवींचे क्रांतिकारी विचार							H									M		
CO7	कुसुमाग्रजांची देशभक्तीपर कविता	H											M						
CO8	संघर्ष वृत्ती आणि उच्च आशावाद.								H							M			
CO9	निसर्गाबद्दल प्रेम आणि आपुलकीची भावना.								H								M		
CO10	शेतकरी जीवन आणि निसर्ग या कवितेतून दिसून येतो.	H											M						
CO11	पटकथा आणि संवाद कसे लिहायचे.									H						M			
CO12	स्मरणिका आणि इतर संपादनाचे काम कसे करावे याबद्दल माहिती.	H														M			
SEM V	Course Name - आवश्यक मराठी																		
CO1	साहित्याचा महिमा या पाठातून विनोबा भावे यांनी तत्वे आणि मूल्य स्पष्ट केली आहेत.						H						M						
CO2	तर्वंग या पाठात सभ्य पानाच्या आवरणाखाली दडलेले स्वभाव .								H								M		
CO3	आनंदवन उभारतांना बाबा आमटे आणि साधना आमटे यांचा संघर्ष	H														M			
CO4	महेश एल्कुंचावर यांनी कालावाताच्या जीवनातील प्रसिद्धीचे चढ-उतार सांगितलेले आहे.										H						M		
CO5	घर भरणी या पाठातून भिकी आणि मामी यांचे घट्ट झालेले नाते.										H							M	
CO6	संत नामदेवांनी आपल्या अभंगातून नाम स्मरणाचा महिमा व्यक्त केला.	H														M			
CO7	होनाजी बाला यांनी श्रीकृष्णाचे सुंदर वर्णन केले आहे.												H					M	

CO8	डहाके यांनी आपल्या कवितेतून परमेश्वराला आणि निसर्गाला प्रार्थना केली आहे.	H					M											
CO9	पाऊस या कवितेतून ग्रेसांना पावसाळ्यामध्ये आपल्या आईची आठवण येते.					H		M										
CO10	सुधाकर गायधना यांना वक्ता पारस्थता बघून कसा वाघतो याचे चित्रण स्पष्ट केले आहे.				H				M									
CO11	विविध समाज माध्यमांसाठी लेखन कसे करावे.	H						M										
CO12	दृकश्राव्य माध्यमांसाठी लेखन कसे करावे.					H			M									
SEM VI	Course Name - आवश्यक मराठी																	
CO1	ग. बा. सरदार यांनी महाराष्ट्रीय संस्कृतीतील जडण घडण व भक्ती संप्रदाय सांगितला आहे.				H					M								
CO2	भारतीय साहित्य संकल्पनांचा अनुबोध सुधार रसाळ यांनी सांगितला आहे.	H							M									
CO3	द. मा. मिरासदार यांनी भुतांचा जन्म या कथेतून मानवी प्रवृत्तीचे वर्णन केले आहे.					H				M								
CO4	हिराबाई बडोदेकर या शास्त्रीय गायकीची महत्त्व व व्यक्तिमत्त्व पु. ल. नि सांगितले.				H						M							
CO5	सामना या एकांककत दान वृद्धांच्या जीवनातील घटनांचा आढावा क्रिकेट च्या सामन्यामधून घेतला आहे.	H								M								
CO6	दान भारूडातून सत एकनाथाना जावनात भक्तीचे महत्त्व सांगितले.					H					M							
CO7	बालकवींनी कवितेतून निसर्गाचे सौंदर्य सांगितले आहे.				H							M						
CO8	तामबेनी कवितेतून मृत्यू भय आणि निराशा मनाला कशी ग्रासते हे स्पष्ट केले आहे.	H								M								
CO9	कवी अनिल यांनी जीवन जगात असताना पायवाट सुख दुखानी भरलेली असते हे स्पष्ट केले आहे.					H					M							
CO10	लाजेवर यांनी स्त्री जन्माची व्यथा आणि त्याग स्पष्ट केला आहे.				H							M						
CO11	भाषांतर आणि अनुवाद व्यावहारिक जीवनात म्हत्वाचे असते	H								M								
CO12	मराठी शुद्धलेखन					H					M							

Semester 6 Marathi Sahitya

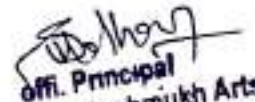
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
CO1	एक होता कोंकण (परित्र) : विना गव्हाणकर 1. या चरित्रातील कोंकणचे व्यक्तिचित्रण व त्याच्या व्यक्तिचित्रणा भोवती गुंफलेले अध्यात्म. 2. कोंकण यांच्या समाजातील विविध पैलूंचे दर्शन व समाजातील असमानता त्यामुळे त्यांचे अस्वास्थ्यात आणुष्य. 3. एक होता कोंकण या चरित्र ग्रंथाची वैशिष्ट्ये	M		H						L				H		H
CO2	1. चरित्र या साहित्यप्रकारा विषयीची माहिती व्याख्या संकल्पना आणि स्वरूप यांच्या आधारे मांडणे 2. चरित्र या वाङ्मय प्रकाराचे विविध घटक आणि वैशिष्ट्ये सांगणे 3. मराठीतील चरित्र वाङ्मयाचा प्राचीन व अर्वाचीन इतिहास	M	H			H		H		M	L				H	
CO3	प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : 1. ज्ञानदेव रचिता चाया : संत ज्ञानेश्वर यांचे जिवन दर्शन व वाङ्मय दर्शन 2. नामवाची बाणी अपुताची खाणी : संत नामदेव यांच्या वाङ्मयाची वैशिष्ट्ये 3. कलाकवी मुक्तेश्वर : यांचे प्राचीन मराठी वाङ्मयातील स्थान 4. तुकारामाचे अमंग वाङ्मयातील महत्वपूर्ण स्थान			H		M			L			L	H			
CO4	वाङ्मयीन शैली आणि तंत्र 1. भाषाशैली : गद्य पद्य साहित्यप्रकारात भाषाशैलीचे महत्व 2. शब्दकळा : गद्य पद्य साहित्यप्रकारात शब्दकळेचे महत्व 3. वाक्यरचनेचे साहित्यातील महत्व भाषा शैली विकसीत होत जाते.	H		M					H			H				L

[illegible]

[illegible]

[illegible]

CO1	8. पिटीची मोष्ट : नामनाथ कोतापत्ते यांचे कथा विशवातील महत्त्व कथेचा आशय व अभिव्यक्ती 9. अम्मा : या कथेतून प्रिया तेंबुतकर यांनी रचले विषयक जाणीवा व्यक्त केल्या आहेत. 10. घे मयनभरारी : लक्ष्मण टोपले यांच्या कथेचा आशय व अभिव्यक्ती			H					L				H		H
CO2	1. कथा बांदण्याचे प्रकार व्याख्या संकल्पना व स्वरूप याविषयीची माहिती 2. कथा या बांदण्याचे प्रकाराचे विविध घटक आणि वैशिष्ट्ये 3. मराठी कथा स्वातंत्र्यपूर्व आणि स्वातंत्र्यनंतर कथेचा इतिहास	M	H			H		H		M	L			H	
CO3	अभिनव काव्य प्रकाश : रा.श्री.जोग 1. अर्थ विचार आणि शब्दशक्ती : शब्दाच्या शक्ती सांगून अर्थ विचार स्पष्ट करणे 2. अलंकार विचार : अलंकार विचाराचे मराठी साहित्यात अगम्य साधारण महत्त्व			H		M			L			L	H		
CO4	मराठी छंदवृत्त वाङ्मयीन कौशल्याचा अभ्यास 1. छंद-वृत्त-लय यांच्या संकल्पना व अर्थ 2. अक्षरगणवृत्त : स्वरूप व घटक यांचा साहित्यात उपयोग 3. जाती मात्रवृत्त स्वरूप व घटक यांचा साहित्यात उपयोग 4. अक्षरछंद : स्वरूप व घटक यांचे ओदी व अंग यांच्यामध्ये महत्वाचे स्थान	H		M					H			H			L

 Offi. Principal
 Dr Panjabrao Deshmukh Arts &
 Comm. (Evening) College, Nagpur